

Kaimaner i Pantanal.

Sølve Paulsen på jakt etter den hemmelige jungelbyen «Z».

I aksjon med filmkameraet i Mato Grosso.

dene som de hadde lest inngående beskrivelser av i Fawcetts mange nedtegninger.

– På Fawcetts tid var hele området jungel. I dag er det bebygd, og vi hadde sjelden behov for machete, for å si det sånn. Men selv om det er lenge siden Fawcett gjennomførte sine ekspedisjoner, kunne vi faktisk kjenne igjen endel av hans beskrivelser av mennesker, natur og dyreliv, sier Sølve.

– Fawcett skrev for eksempel om at det i et område var utrolig masse insekter, og det viste seg fortsatt å være tilfellet. Når vi sloss mot iltre insekter, skal jeg innrømme at jeg lurte på hvorfor i huleste vi hadde forvillet oss ut i jungelen og ikke heller holdt oss på stranden og surfet, ler Joel.

Men stort sett var det mer moro enn slitsomt å reise gjennom den brasilianske periferien i Percy Fawcetts fotspor.

– Når man reiser på en sånn tur, opplever man mye mer enn man ville gjort på en vanlig backpackertur. Man kommer til steder man aldri ville reist til ellers, og blir tvunget til å prate med mennesker, sier Joel.

Det å prate med mennesker skulle vise seg å være en av de store utfordringene.

– Vi hadde prøvd å lære oss litt portugisisk før vi dro, men tydeligvis ikke nok. Og det var veldig få av de lokale som snakket engelsk. Men vi klarte å kommunisere på et vis, sier Sølve.

Eventyraspekt. Etter to måneder i den britiske oppdagerens fotspor er ikke Joel og Sølves interesse for oppdagelsesreisende blitt svekket. Snarere tvert imot.

– Jeg er veldig fascinert av eventyraspektet ved det å reise på oppdagelsesferd. Det er mannen mot natu-

ren. De oppdagelsesreisende har lagt mye av grunnlaget for at verden ser ut slik den gjør i dag, på godt og på vondt, sier Joel.

– På en måte handler det kanskje om en lengsel etter den tiden da det fortsatt gikk an å oppdage ting. Men når det er sagt, har jo ikke dette med oppdagelsesreisende vært udelt positivt. Man reiser rundt og sprer den vestlige kulturen, slik at vi blir mer og mer like, og det er jo et spørsmål hvor bra det er, sier Sølve.

De to mennene er nå i gang med å klippe 15 timer råopptak ned til en halvtimelang dokumentarfilm om reisen i Fawcetts fotspor, og flere TV-kanaler har vist interesse for filmen. Og kanskje, når filmen er ferdig, får vi svaret på hva som skjedde da Percy Fawcett dro ut i jungelen og forsvant for alltid.

Ferdaminne

BJØRN BRØYMER
journalist

Cruiseeventyr

– Yes! Yes! You come here! No problems! You can take this taxi! Now!

Meldingen på gebrokkent engelsk før ut av et beundringsverdig kvinnegap. Det tilhørte en russisk kvinne av amazesorten. Hun satt i forsetet på en Lada-drosje og sjåføren var parat ved hennes side. Han var ikke opptatt av trafikk. Mannen stirret siklende ned i en gavmild utringning. Den ferme damen snakket med en stemme fra en voldsom barm. Den lød som en russisk feltkanon. Hun snakket til meg.

Jeg sto på den store cruisebåtterminalen i Leningrad og hadde tenkt meg til sentrum av den vakre sovjetiske metropolen.

Men inn i den drosjen? Aldri i livet. Heller gå noen mil.

Da ble damen et hvesende uhyre:

– You are stupid! You can come with us! You are rich! Everiboddy in the west are rich! Fuck you!

Hun kunne litt engelsk, damen.

Jeg fikk skyss med en buss. Jeg sto med ett på sovjetisk territorium utstyrt med et dagsvisum fra KGB. Det norske cruiseskipet «Royal Viking Sky» hadde lagt til kai, jeg hadde ikke visum, men kaptein Salbuvik ordnet opp, han satte meg på mannskapslisten for én dag som «entertainer». Dermed kom jeg i land som mannskap. De trengte ikke visum.

Skal jeg reise på cruise til St. Petersburg i mai? I sommer seiler cruiseskipet «Vision of the Seas» på 78 000 tonn flere ganger dit. Om bord skal ingen kjede seg mer enn maksimalt ett og et halvt minutt. Det er farlig å kjede seg.

Mye har hendt siden jeg fikk den store sovjetiske damen i fleisen. Hun fullførte bare mottagelsesseremonien jeg ble utsatt for da jeg passerte to kontrollposter i terminalbygget for å kunne bevege meg videre inn i kommunistparadiset.

Ved første kontrollpost stirret en KGB-uniformert på meg som om jeg skulle være en terrorist. Hans oppdrag var å gjøre mennesker redde for den store mektige stat der millioner var blitt massakrert. På neste vaktpost ble jeg stan- set av to KGB-soldater. De kontrollerte lomme- mine.

– What do you have in your left pocket?

– Cigarettes, sa jeg

– Cigarettes? Narkatika? We don't believe you! What sort of cigarettes?

– American cigarettes. Marlboro.

Vaktposten halte ut tiden, konfererte fire minutter med to kolleger som bar stenansikter – før han sa:

– Amerikanski sigaretti. OK.

Jeg kunne passere. Jeg slapp sightseeingturer i røde Intourist-busser med kvinnelige slugger som guide, rosende det kommunistiske system som det beste i verden. Sovjetguidene hadde rapportplikt til det hemmelige politi. Noen av disse guidene var velsignet med en sadisme som åpenbart kunne påføre dem en orgasme. Som da en kvinnelig guide en dag i Leningrad ledet en buss med amerikanske kvinner og noen menn fra Unaiten gjennom byen. Etter en time i bussen fikk guiden vite at en av de amerikanske kvinnene måtte på et visst sted – og at det hastet. Da meldte den sovjetiske guiden:

– Yes, yes, we will soon find a toilet. But first we have to see *all* the monuments!

Det var noen av dem i Leningrad.

En våt amerikansk bukke var kommuniststasens seier over kapitalismen. St. Petersburg er blitt en annen by. Kanskje tar jeg en cruisetur igjen til denne storbyen. Den damen fra taxien beiter nok andre steder.

Bjørn Brøymer